

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

De Verborum Significatione. Titvlvs XIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

DE VERBORVM SIGNIFICATIONE.

TITVLVS XIX.

CAP. I.

Item fratres minores in obsequio vobis secundum eorum regulam debeat indui, de qua valde se intelligendum, hoc reliquit iudicio superiorum, praecipiens sub poena excommunicationis illi videri, & reprehendi fratres, qui pro arbitrio suo habitus, curtos, stridos, & novitates plenas portabant, qui transgressores regulae non dicuntur, si in hoc superioribus obsequuntur. Superiores etiam arbitrio poterunt, an habenda sint granaria, & cellaria pro necessitate ad villam colligenda. Tandem fratres ipsi hortantur ad obedientiam, quam dicit paupertati & castitati esse preferendam. l. d. & e. de vide mand. Concord. 6. Exm qui serinat, eod. tit. lib. 6. de elem. Extra de paroch. sed. 1.

Quorundam exigit exere. scrupulofitas ambiguum, se ipsorum quodammodo in officia scientiam (ne discretus, quod irreligiola horum sit vana, & in hoc superflua religio) ut dum suis maiore temere sub conscientie velamento conceptibus, quam prelatorum ordinis sui cum obedientia merito providere inhaerere sententiis, nos post praedecessorum nostrorum, & praesertim felicis recordationis Nicolai quarti, ac pie memoriae Clement. V. Romani Pontificis super intellectu & observantia regulae ordinis fratrum minorum, declarationes salubriter editas, solidas quidem & claras, & lucidas multaque maturitate digestas, nostras Domino favente indubitanter praedecessorum declarationibus declarationes adjungamus: siquidem dies & diu erudit verbum, & nox nocti sententiam manifestat, ne perperam patiorum dicti ordinis fratrum (quod absit) inoffensa, retracta ipsarum declarationum verba convertens in devium, illaque suis eis profecto contraria accommodans sententiis, ingrats Deo, superioribus contumax, praefato ordini detrahens, odiosus confatibus, unionem scindens, si valeat, reddatur, ac grave in populo scandalum a latari quin potius (ut nostra vehementer flagitat insentia) anathematidis profugatis incommodis, & sancta minorum fratrum religio, ad quam iam dudum (cum minor nos gradus haberet) dilectionis & devotionis fervor incanduit, nunc vero post susseptum a nobis Apostolice servitutis iugum, ad filium religionis gubernationem, protectionem, defensionemque interioris exteriorisque propitiam pastoralis curae sollicitudo nos angit, paternae cogit providentiae debuit, ac internae charitatis zelus accendit, quae pace gaudeat, sancto proficit ocio in numero ac merito, quam & plurimum augeatur, blandique in regredientium filiorum suae scilicet professionis rursus oscula, mactet vitulum, eorumque liberis, & sedula corruat in amplexus: profecto quam ipsius religionis odor trahat, charitas attrahat, scientia lucideat, oratio metetur, quae in convulle lachrymarum, hujus scilicet mundi miseriae, vel cordis contritione & humillatione purissima ascensionem in corde suo disposuit, ut non solum in virtutem de virtute proficiat, sed in eisdem virtutibus permansens, quasi quibusdam harum ad professionem tendentibus gradibus, se die in diem si de se melior ascendat in altius, terrena desinit, ac caelestia complectatur: siquae tandem divino lumine collocata in patris, tunc Deum secundum hujus sanctae ascensionis gradus cognoscit spernus, quae nunc in hujus peregrinationis angustis illos ascendit altiores. Nam secundum David Prophetam existimam, dum sanctam ecclesiam Deus suscipiet, in eius gradibus...

...tae clausulae in taxando quarta pars grossi Turon. addatur, & si quis superfuerit, & minus linea, illud superfluum a taxatione immuet. Lineam autem, quae centum aequinquaginta literas, seu XXV. continet dictionum, intelligi volumus in hoc casu: & ut taxatio hujusmodi (dum exempla ponuntur) quodammodo procedat, infusa illa clausula: Verum ne sub eo praxetur, &c. quae quatuor continet lineas, uno Turon. grosso taxetur, illa etiam clausula: Praebendam vero ac dignitatem, quae cum acceptatione referat, quae quatuor & paulo plus continet lineas, uno Turon. grosso taxetur: & in hujusmodi clausulis additis, secundum linearum numerum idem fiat. Eandem taxationem cum moderamine adhibito, quoad praefatas literas in registro nostro fieri volumus, cum fuerint registranda. Eandem etiam taxationem quoad praefatarum litterarum notas, siquae gratis cum antecedito numero abbreviatores oblatum. De excutionis vero hujusmodi gratiarum abbreviatorum ipsi, etiam si clausulae non communes vel breviores ipsi, etiam si tamen recipient Turon. grossis apponatur eidem, duas tantum recipiant Turon. grossas licet sine taxatione praedictarum litterarum videmur, in forma tamen pauperum defert volumus paupertati, & nostrae taxationem in illa, videlicet octo Turon. grossi in violabiliter observari: nam hanc fore vitium, qui super pauperem & egenum, & in talibus verbis propheticis a docetur. Circa taxationem autem litterarum, quae per audientiam transmittuntur, nihil ad praefatos aliquid duximus ordinandum, sed motus modo observetur in illis, qui solitus est hactenus observari: maxime secundum taxationem litterarum ipsarum, quae in libro provinciali invenitur esse contenta. In quarum taxationibus litterarum excusa rationabilibus finitimus, ut Turonens. grossi quatuor scilicet Romana curia exiterit circa montes Romanos sedeat. Ceterum ubicunque de Turon. grossis in taxationibus praefatis sit mentio, intelligi volumus, quoad curia fuerit circa montes. Si vero circa montes Romanos scilicet, vel in aliis locis, vel itelice praedicta curia ipsa consistit, in taxationibus antedictis hujusmodi pro Turonens. ponatur. Ad haec praedictae nostrae adjuvamus functioni, ut si forsitan (quod quidem contingit) eveniat videlicet quod non culpa, neque culpa, vel defectu scriptoris vel ignorantia excusat, ut quae occasione abbreviatoris, qui notam ex qua littera gressis procedit, in eadem formaverat, eadem grossa littera gressis fuerit referenda: hoc ipsi scriptori, vel illi qui litteras hujusmodi fuerit referenda, non nocent, sed abbreviatori debeat imputari, in tantum, ut eidem scriptori abbreviatori ipse satisfaciat integre iuxta taxationem hujusmodi grossa littera referenda. Ceterum ut praedictae, quae modo pro unitate publicae functionis salubriter praedictae sunt observatores inveniant, quo transgressores in majori noverint se poena percelli statim, & ut omnes & singuli, tam litterarum nostrarum, quam registri nostri scriptores, quam abbreviatores noverint, quibus etiam abbreviatoribus specialiter differunt sub excommunicationis poena mandamus) quilibet poena illa fecerimus plus scilicet praefatas nostras brevitates litteras, vel notas ipsarum, vel ea eandem in dicto registro scripturas taxando, exigendo vel recipiendo pro parte quae superius sit taxatum, usque ad semestre temporis intervallum, in quo sic deliquerint, sint eo ipso suspensi, in secundo deliquerint in eodem, ipso facto eodem officio quoad quantum in ipsis fuerat, maculare caraturam privatorum agnoscent. Nulli ergo liceat, &c. Datum Avin. 4. Idus Decembris, Pontificatus nostri Anno 1340.

dignoscatur. Quapropter tantis incommodis tantisque eiusdem ordinis excitati periculis, ac ad illa salubribus & opportunis per ejustem sedis providentiam circumspiciam adhibendis summoventis remedijs, nostrae sollicitudinis studium convertentes ad Dei laudem, beati Francisci praerogium, ejusque praefati ordinis pacem, consolationemque fidelium, necnon minus caulis, minusque habentibus inobediendi vel evagandi occasiois subducendam materiam, ad trepidandum ubi timor non aderat, scrupulosam caliginem detergendam, eosque sicut videri ducentes, ut filios ad ipsius religionis gremium velut matris. Diligenti super his perquisitione & matura deliberatione praehabitis, de fratrum nostrorum consilio, infra scriptas declarationes, commissiones, ordinationes, & praecipua, quae inferius inferuntur, duximus ad jungenda. In primis cum dicatur in regula, quod illi, qui promiserunt obedientiam, habeant unam tunicam cum caputio, & aliam sine caputio, qui habere voluerint. Item quod fratres omnes vestimenti vilibus induantur, & super praedictorum vestiborum sensu a praefatis praedecessoribus nostris Nicolao & Clemente declarationes (ut praegnotatis) limpidè emanant: dictaque Clemens hujus villitatis iudicium ministris, custodibus, seu gardianis ordinis praedicti duxerit committendum, eorum super hoc conscientias orando: nec ob hoc in quibusdam ex fratribus antedicti ordinis, volentibus plus sapere quam oportet sapere, novarum adventiones ambiguitatum cessare quamplurimè: vel non omnino non verusarum explicatio quaestio-nam, tam videlicet super longitudine & latitudine, quam grossitie & subtilitate, forma & figura vestimentorum ipsorum: quinimo adeo hujusmodi adventiones & quaestiones propria exerevère licentia, ut ex eisdem fratribus aliqui habitus propterea curtos, strictos, inufitatos & squalidos, novitate plenos, ac diffidit non ignaros, cum à communitate ordinis discrepant, assumerent, nec eos ad ministrorum, custodum, gardianorum eorundem mandatum requisiti deponerent, nec alios prout ejusdem ordinis communitas deferbat habitus, juxta eorundem ministrorum, custodum, & gardianorum arbitrium ducentes referendos, dicentes in hoc eorundem praelatorum suorum non parendum fore arbitrio: cum & suum sic despectum regularem & cruciformem assererent, ceterorum verò superfluum habitum irregularemque censerent: Nec huic eorum opinioni praefati Clementis declarationem sapius repetitam obesse. Nam licet ministris, custodibus & gardianis praefatis villitatis deus in illa iudicium, tamen inibi consequenter adiungitur: ita tamen, quod villitatem in vestibus ferant: praefectum cum & in declaratione praedicti Nicolai dicatur, quod semper in eisdem fratribus & eorum actibus paupertas sancta reluceat, prout ipsi ex eorum regula inveniuntur indicata: ac constitutionibus ejusdem ordinis generalibus caveatur (ut asserunt) quod in omnibus, quae ad habitum fratrum spectant, reluceat semper asperitas, vilitas, & paupertas: unde cum nec paupertatis, vel villitatis oblat per ministris, custodes, & gardianos vestes existerent, nec ipsorum superiorum ordinis sui in deponendo vestes quas gererent, nec in reassumendo, quas darent, sequi iudicium illatenus tenebantur, generali ministro & ceteris fratribus, qui pro communitate ejusdem ordinis aderam suis rationibus (quas brevitate causa omitimus) contrarium adferentibus ex adverso: prout haec & alia hincinde coram vobis & eisdem fratribus nostris scripto lecta, verboque fuerunt proposita, ac etiam coram aliquibus ex fratribus nostris

praedictis super hoc deputatis à vobis, presentibus & quos ex fratribus dicti ordinis, qui in praedictis communitatibus adverbantur eidem, fuerunt presentibus & alii, illisque plenius intellectis, videtur praefatis praefato finem dare negotio, de praedictorum fratrum nostrorum consilio declaramus & dicimus, quod vestimenta (sicut praetangitur) dicatur in regula, quod frater vestimenta vilibus induatur, & cum vilissimi modi vestium, tam habitus, quam interiorum manuum, illam praefatus Clemens intellegi debere debent, quae secundum consuetudinem vel consuetudinem parati debeat, quantum ad colorem panis de presere, villitatis merito reputari, atque consequenter bene villitatis iudicium ministris, custodibus, seu gardianis praedictorum super hoc conscientias orando: & illas committendum, prout in eisdem Clementis declaratione per hoc contextis plenius continetur in eorundem ministrorum, custodum, seu gardianorum eorum ad hoc iudicio est restitutum. Nosque nihilominus praefatos ministrorum, custodum & gardianorum iudicium praefatum auctoritate committimus determinare, nihilominus arbitrarique praecipere, cuius longitudo & latitudinis, grossitiae & subtilitatis, forma & figura, super illam villitatem accidentium esse debeant, tam habitus ipsorum, quae caput, quam interiores tunicae, quibus sunt omnes minores dicti ordinis induantur, ut illas caput quantumque villitatis indui eos ipse vestimentum porteat, & an in vestimenti huiusmodi declarationem & declarationes eorundem praedecessorum nostrorum, & praefatos ordinis constitutiones, relative dicantur, vilitas, & paupertas: utramque quantum ad obedientiam praedicta fratres vestimenti induant, videntur: super quibus eorundem ministrorum, custodum, & gardianorum conscientias orantur. Super his similibus eorum arbitrium determinent, provincialium verò in provinciis multarum, generalium iudicium, & gardianorum administrantia, & gardianorum admittentibus, & illisque eidem fratribus omnes & singuli de ipsorum iudicium, sequendo arbitrium determinentur, & illorum sequendo arbitrio, nec sine hoc iudicio debent, nec ipsi seipsos autumet sua regula vel constitutionum sui ordinis transgressores, maxime cum nec expressè vel determinatè in praedicta litterarum eorum dicatur regula vel declarationibus aut illis, quantumque longitudinis, quantumque latitudinis, quantumque grossitiae vel subtilitatis, qualis forma, qualis figura huiusmodi debeant esse vestes, sicut nec quibus villitatis eas esse oportet exprimitur in eadem declaratione, quodammodo eadem urgente necessitate, non impari, vero sentia, veroque id regula, iudicium intellectu, ejusdem Clementis in huiusmodi praefatorum ministrorum, custodum, & gardianorum in praedictis, horumque similibus fore iudicium debere compellimur, illaque eis (ut praedictum) committere invitamur. Non enim particularem quorundam potest dari scientiam, neque eorum (cum in his non videtur fieri disciplinam, non aut, non regula committuntur singulas, accidentisque cuncta compelluntur

a Vide l. si verò. s. de viro. in 7. f. l. i. de i. n. l. 2. c. de noxal. ad. Bari. in Loannes. d. g. principalis ff. de i. n. l. 2. c. de soluta. Coll. de majorate & obed. Foni.

a Vide hic que ego notavi in glossarum. in l. ad. f. l. i. de i. n. l. 2. c. de noxal. ad. Bari. in Loannes. d. g. principalis ff. de i. n. l. 2. c. de soluta. Coll. de majorate & obed. Foni.

habet in illis minoribus majoribus obsequi, illisque in-
 tercedere, non in certis solum, verum etiam in dubiis: &
 precibus perfusi artibus, quibus obediunt, presentem re-
 sponsam singulis, quibus obtemperant disciplinis, ut illarum
 non egrediantur debitis obsequium ministeriis subse-
 quantur. Sic iudicant cuncta rimantur & discutunt, leges ca-
 pitulis appellat, canonum decreta scrutant: sic moribus ag-
 gressus medicum, sic virtus constant in medio sapien-
 ter evidentemque deponit: ne si quisque regatur, ut
 appetit, confectum corruat, ut non querit, neque taliter
 conserventibus non ordo, sed horrore inhabitet: aut si
 quod ab his discordia: religio, religio relegatur: sen-
 tentia non quod variatur, ut capta, & crescit in stolidis
 opinionibus phantasia. Eodem modo, eisdemque
 operantibus rationibus invitati, cum praefatorum im-
 munitatem, vel custodiam sub certa forma, simul scilicet
 & separatim in suis administrationibus & custodiis,
 cum a guardianis & duorum de conventu loci discretorum
 Sacerdotum & antiquorum in ordine fratrum consilio &
 assensu, praefatus Clemens iudicio dixerit relinquendum
 in illis solum et debite et in expertis, quod fratres &
 ipsi illique granaria & cellariis non possunt vix necessaria
 possidere: quo casu granaria & cellaria, congregationes
 & conventiones huiusmodi eis ipse concessit, prout in
 praedictis ejusdem Clementis litteris plenius continetur.
 Non de praedictorum fratrum nostrorum consilio eorum-
 dem ministerium et custodiam sub eadem forma iudicio
 praefatorum auctoritate committimus determinare, vide-
 licet aditari atque praecipere eo casu qualiter, ubi, &
 quando, & quomodo granum, panem & vinum pro vicia
 fratrum necessarii, fratres ipsi quaerere debeant, conser-
 vare sive reponere, etiam si reponenda sint praedictis gra-
 nariis & cellariis conservanda: Statuentes & districte
 praecipiendo mandantes, quod in praedictis & his simili-
 bus eorumdem arbitrium & determinationem sive iudi-
 cium generalis quidem in totius, provincialium vero in
 provincialium, ministerium ac custodiam simul & sepa-
 ratim administrationibus & custodiis ordinis memora-
 ti commissis eisdem, cum guardiani tamen (ut supra praedi-
 cimus) & duorum de conventu loci discretorum sacer-
 dotum & antiquorum in ordine fratrum consilio & as-
 sensu, fratres omnes & singuli obsequi omnimode, il-
 liquet pueri per omnia teneantur. Ac insuper quod il-
 lorum legendo arbitrium, determinationem sive iudi-
 cium, illisque patendo, nec dici possint vel debeant,
 atque ipsi seipsum autem sua regula vel constitutio-
 nem sui ordinis transgressores. Ideoque omnes & sin-
 gulos fratres antedicti ordinis minorum, qui strictos,
 ceteros & diversos habitus ab ipsius generalis mini-
 strii & aliorum de dicta communitate habitum coram
 nobis & fratribus nostris, & aliis in Romana curia de-
 siderant, vel deserunt, monemus & hortamur in Do-
 mino, eis nihilominus in virtute sanctae obedientiae &
 huius excommunicationis poena per Apostolica scripta
 mandantes, quatenus ad mandatum ipsius generalis
 ministerii, quos deserunt habitus, & aliis iuxta eisdem
 generalis arbitrium & determinationem sive iudicium,
 se ipsos recipiantur induantur. Ipsique generali in-
 ministerio sicut & aliis, & per omnia secundum beati Fran-
 cis regulam & praedictorum praedecessorum nostrorum
 constitutiones, concessionis, & commissiones, in ipsis
 constitutionibus comprehensas, & nostras contentas
 in praesentibus, humiliter obediunt, pareant & inten-
 dent: non obstantibus quibuscumque privilegiis, indul-
 gentiis, litteris, libertatibus, immunitatibus, vel exem-
 ptionibus, eis, vel alicui ipsorum a praefato Clemente

concessis, vel appellationibus ab eis vel ipsorum aliquo
 ad sedem Apostolicam interdictis, quae in quantum possent de-
 rogare praesentibus viribus vacuum. Religio namque
 perimitur, si a meritis subditi obedientia subtrahatur:
 magna quidem paupertas, sed majori meritis, bo-
 num est obedientia maximum, si custodiant illa: nam
 prima rebus, secunda carni, tertia vero menti domina-
 tur & animo, quos velut effrenes & liberos ditioni al-
 terius humilis iugo proprio voluntatis astringit. Ad
 hanc itaque fratres praedicti non invitati, sed sponte re-
 cedant, hanc velint & appetant, hanc magis desideris
 concupiscant, illudque votis Cantorum & ingemunt.
 Oculum me osculo oris sui, charitatis utique & dilec-
 tionis, religionis huius obedientia sancta purificans:
 nam meliora sunt ubera tua praceptorum, siquidem &
 consiliorum quaedam autem pocula, vino, unguentis
 optimis, scilicet bonae fame fragrantia suavitatis odorem.
 Nec formident hi ad obedientiam ordinis Deo auctore,
 dum redeunt: nam praetatos suos (ut semper speramus,
 etiamque iungimus) sibi benignos & mites invenient, ce-
 teros dulces atque palatibiles, cum sint & esse debeant om-
 nes & singuli fratres in Christo, & clamitent: Quis mi-
 hi det te fratrem meum, communi scilicet patre beato
 Francisco congenitum, fugentem ubera matris meae, re-
 ligionis utique & professionis eius velut matris, contem-
 plationis & electionis suavia & dulcia pocula, ut inven-
 iam te foris ab eisdem observantiis quodammodo
 dispartem, & deosculer blande, videlicet intra charitatis
 viscera te complexus: & jam me, imo & te nemo despi-
 ciat, profecto quos foris postos multi, ac si divites & de-
 sidos, fortasse despexerant, intus, puta intra dilectionis
 interna praecordia & conformis observantiae claustra re-
 positos, jam nemo despicit, sed suscipientes eosdem dul-
 cedine quique digne laudibus effert, & susceptos. Nul-
 li ergo, &c.

C.A.P. II.

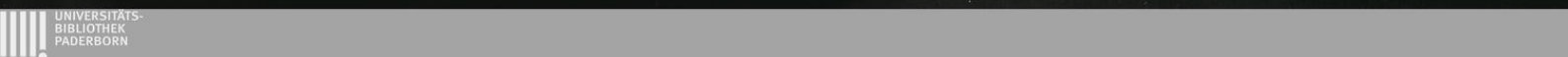
Transmissio qualiter glossantes decretalem, Exiit quia seminat,
 sed. ut. lib. 8. excommunicationem ipso facta non obstantibus qui-
 busdam privilegiis incurrit, illam excommunicationem usque
 ad hunc usque suspensam, & ad hunc usque suspensam
 suspensionem contra fratres minores obsequenda non sit, sed
 observanda.

Quia nonnunquam, quod conjectura, profuturum
 creditur, subsequens experientia nocivum ostendit,
 non debet reprehensibile iudicari, si canonum con-
 ditor, canones a se vel suis praedecessoribus editos, vel
 aliqua in eisdem contenta canonibus, revocare, modi-
 ficare vel suspendere studeat, si, es obesse potius
 viderit, quam prodesse. Sane dudum felix record. Ni-
 colaus Papa quartus praedecessor noster, quandam
 constitutionem declarativam, quae incipit, Exiit super re-
 gula dilectorum filiorum fratrum ordinis minorum,
 quam beatus Franciscus almus confessor instituit,
 promulgavit: sub certis poenis artibus interdicens, ne
 concordantiae, contrarietates, seu adversae vel diversae
 opiniones ab ipsius constitutionis lectoribus seu ex-
 positoribus aliquatenus inducantur, nec super consti-
 tutione glossae fiant ab aliquibus, nisi forsan, per quas
 verbum vel sensus ipsius vel ipsa constitutio quasi gram-
 maticaliter & ad litteram exponatur, nec intellectus
 ipsius per legentem distorqueatur ad aliud, quam con-
 stitutionis eisdem littera ipsa sonat: glossantes autem
 in scriptis constitutionem eandem aliter quam superius
 est expressum, facientes quoque commenta, scripturas
 seu libros, & ex certa scientia & deliberatione deter-
 minantes in scholis, seu predicantes contra contenta
 in constitutione praedicta, vel aliqua seu aliquod praedi-
 citorum (non obstantibus aliquibus privilegiis seu

1. Vide Cart. in l. 1. §. si plures: ff. de instituto. Ioan. And. & post
 in. Aliter in re. iudic. ex consil. de reg. iur. lib. 8. & de materia un-
 ius. et al. §. si quis in Clem. ex. v. & rursus.

2. Cant. r. b. Vide qua nota in cap. extra mater. de sent.
 excomm. l. 6. Font.

M m m m a

indulgentis aut literis Apostolicis, quibuscuque personis, dignitatibus, ordinibus, aut locis religiosis vel secularibus generaliter vel singulariter sub quacunque forma vel expressione verborum concessit: que nolit aliis quibus in predictis quomodolibet suffragari ipso facto excommunicationis sententia voluit subiacere. Nos autem attendentes, quod argumentis frequentibus & collationibus laetis veritas aperitur, quodque sub eadem littera saepe later multiplex intellectus, nec non esse difficile, volentibus constitutionem predictam perfecte legere ac intelligere, penas adjectas in constitutione huiusmodi devitare: viam veritatis aperire volentes, & periculis, quae ex praedictis possent literarum personarum precipue scholasticarum incurrere, se subriter obviare, praesertim cum de novo suborta sint aliqua dubia, circa quae possent periclitari veritas, & erroribus via pandi, nisi liceret conferre super contentis in constitutione huiusmodi & disputare: prohibitiones & penas praedictas tam latas, quam comminatas, & earum effectus, in fratrum nostrorum ac multorum Archiepiscoporum, Episcoporum, & aliorum praetorum sacrae theologiae magistrorum presentia, dum consistorium teneremus, auctoritate Apostolica duximus usque ad sedis Apostolicae beneficium suspendendas. Per suspensionem autem huiusmodi nequaquam cuiquam intendimus impartiri, quod contra fratrum regulam praedictorum dogmatizare, scribere seu determinare, praedicare seu prave loqui liceat publice vel occulte: quoniam haec omnibus & singulis auctoritate praedicta districtius inhibemus. Ne autem in posterum praemissarum prohibitionum & penarum suspensio in dubium revocari valeat, aut alicui propter defectum probationis impingi, quod velut transgressor prohibitorum ipsarum in penam seu penas inierit aut edictas: Nos volentes super hoc de opportuno remedio providere, chartas seu membranas suspensionem continentem eandem appendi seu affigi in maiori ecclesiae Avinionensi, quae in supereminariis faciemus, quae suspensionem praedictam suo quasi sonoro proconio & patenti iudicio publicabunt. Dat. Avin. 7. Cal. April. Anno 6.

CAP. III

Domini verum, qui perveniunt ad fratres minores, re-ignum ab ecclesia Romana, simpliciter usu facti fratribus ipsis reser- vato in ea. c. xxi. qui seminat. eod. tit. l. 6. Summus pontifex refutat: multiplices rationes probans eos non posse habere in re aliqua simplicem usum facti. Et statuit quod de cetero nullam rem nullamq. dominum habeat ecclesia Romana in huiusmodi rebus, quae in posterum conferuntur vel offeruntur ipsis fratribus. Hac extrinsecus est multum iuridica, & subtilis in praesenti, loci, praesertim ubi probat usum simplicem non posse consisti in rebus usu consuetudinibus.

AD conditorem canonum non est dubium pertinere, cum statuta a se vel praedecessoribus suis edita obesse percipit potius, quam proficere, ne ulterius obesse valeant, providere. Dudum siquidem felix record. Nicolaus quartus praedecessor noster, attente prospiciens in almi confessoris beati videlicet Francisci regula contineri, quod nihil sibi approprient, neque domum, neque locum, neque rem aliquam aliam sui ordinis praedecessores, ac considerans diligenter, quod per pia recordationis Gregorii Papae IX. & nonnullos alios praedecessores eiusdem fuerat declaratum, hoc debere servari, tam in speciali, quam in communi: necnon & consideranter attendens, nonnullos fratribus ipsis de-

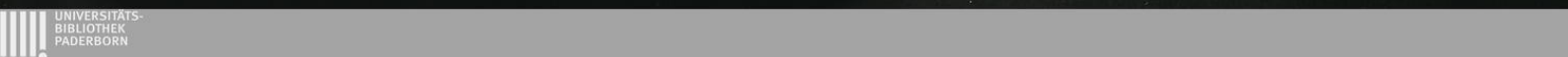
trahere, impingentes eisdem, quod res ipsas & rationes huiusmodi non observarent, praesertim obstantes omnia contra praemissos fratres obstantem: quod re, ac professorum ipsorum conscientiam propter illud alia ordinavit & fratri, omnium utilitatem & decorum, ecclesiarum quoque & orationum, ac munerum, ecclesiarum tam praesentium, quam futurarum, ac munerum, ecclesiarum, quibus omnium fructuum bonorum seu concessarum dictis fratribus (in quibus fructuum servandum) proprietatem & dominium plene ac libere ad se & Romanam ecclesiam pertinere, ipsi in praesentia ac antedictam ecclesiam, simpliciter vel in communi, in rebus & bonis huiusmodi reservato fratribus vendi expedit, seu etiam commutari, fructibus in eadem ordinatione concessit, ut res ipsas vendi vel commutari, vel provincialium ministrorum communitate vel divinum auctoritas intercederet) possent libere commutare sed & quia fratribus ipsis pecuniam per ipsos vel alium recipere ipsorum regula districtius interdictum, & concessit, quod si vendi contingeret res multae praedictas pretio estimato, quod huiusmodi pecuniam per procuratorem deberet recipi, a praefata sede, vel Cardinali gubernatore eisdem ordinis deputandam, remittatur eisdem in rem vestiam, cuius usus esse possit, sed eiusdem ordinis fratribus, expeditio non potest, quod possent de yllibus rebus mobilibus, ut penam valentibus fratribus ipsis praesentibus seu decessoribus, vel pro alia honesta causa, & rationabili obedientia, vel per hoc superiorum suorum licentia, rem vel aliam aliam ordinem ordinare. Quorum interea non derogatione motus praedecessor noster ordinem, praedictam illa dicto ordini existimans profutura: ipsi tamen contentio modo utendi fratrum ipsorum ac dictae ecclesiae subiecta patientia circa ipsam non potest, sed potest tam ipsis fratribus, quam multis aliis ordinibus, magistra rerum, experientia noscitur deservisse. Ita quidem fratribus quantum ad statum petitionis necessarium profuit reservatio nominis simpliciter, cum tamen perfectio vite Christianae principaliter, & essentialiter in charitate consistat, quae ab Apostolo perfectissima virtutum dicitur, & quae unit seu iungit aliquos in unum, in terminem suo fini: ad quam per contrarium bonorum temporalium, & ipsorum expromissionem, non potest; per hoc praecipue, quod sollicitudo, quae in acquisitione, conservando, & dissipando consistit, quae plerumque ab actu charitatis retrahit, arguitur. Quod si sollicitudo eadem post expromissionem huiusmodi, quae ante ipsam inerat, pertinet, ad prohibitionem huiusmodi, talis expromissionem valere non potest, constat autem, quod post ordinem huiusmodi praedictum fuerunt in acquirendis ac conservandis bonis praedictis in iudicio & extra minus solliciti, quam ante ipsam praedictam fuerant fratres ipsi, quantum sint religiosi mendicantes, alii, habentes aliqua in communi. Ad hoc, magis profuit dictis fratribus ordinatio supra dicta, quam ad hoc, quod propter eorum talis propria, ut patet, carere se dicunt dominio obviarent. Licet tamen praedecessor noster praedictis dominium earum concesserit, quae ipsis fratribus offerri seu conferri, aut aliter obtinere licet ordinis, vel fratribus antedictis, qui non habere licet ordinis, vel fratribus antedictis, in rebus simpliciter praedictis fratribus reservato, in rebus simpliciter ecclesiam recipiendum duxit, ac libere per ipsam ecclesiam, ut superius est expressum: autem magis ipsorum fratrum utendi modo, & eius ecclesiae, ut

a De utilitate dispensationis omnino rade solum nuptialium Joannis de Navarra in princ. Pont.

ad ipsos possit ex re ipsa utilitas (salva rei substantia) pervenire, quales res consistit esse usu consumptibiles, nequaquam possit in rebus ipsis cuiquam usufructus vel usus constitui, vel à quoquam haberi. Adhuc nec jus utendi, quod nec est jus in re, nec servitus personalis, sed merè jus personale, pro quo reales actiones non competunt, in rebus talibus, vel rebus ipsa utendi potest constitui vel haberi, cum & jus tale exigit, quod ex re ipsa, quæ ad utendum conceditur, tali modo ad usufructum pervenire possit utilitas aliqua, ac cum usu permanere usufructus, substantia salva rei, quod nequaquam potest (sicut ad sensum potest percipi) in rebus usu consumptibilibus reperiri. Rursus nec simplex usus, qui nec est servitus, nec pro illo competit jus utendi, in talibus rebus potest constitui vel haberi: cum enim uti re aliqua, nihil sit aliud propriè, quam fructus rei sive utilitatem aliam in solidum vel pro parte recipere, qui ex ea possunt (salva rei substantia) provenire, restat quod re ipsa uti quis nequeat, ex qua (eius salva substantia) nulla sibi provenire potest utilitas, quales res usu consumptibiles esse constat. Ex quibus patet, quod nec usus, qui est servitus personalis, nec jus utendi quod non est servitus, sed merè jus personale, nec actus ipse utendi sine jure aliquo possunt in rebus usu consumptibilibus constitui vel haberi, cum quodlibet præmissorum exigit, quod ex re ipsa (salva rei substantia) possit haberi jus utendi, seu utenti ex re ipsa utilitas aliqua provenire, quod utique in rebus nequit usu consumptibilibus reperiri. Nec obvia prædicta, quod idem prædictum non in ordinatione prædicta etiam illorum, quæ ad vitæ sustentationem pertinent sibi & Romanæ ecclesiæ dominium, reservari: hoc enim de rebus illis duntaxat debet intelligi, quæ usu non sunt consumptibiles, sine quibus humana vita non est sustentabilis, quæ utique non sunt pauca. Licet autem in rebus usu consumptibilibus, nec jus utendi, nec ipsum uti possit constitui vel haberi, ipsæ tamen poterit jus abuti: Abuti autem (dum tractatur de rebus usu consumptibilibus) pro rei consumptione sumitur, quod ei opponitur, quod est uti. Vix quidem præsupponit, quod cum usu salva rei substantia maneat, sed abuti exigit, quod cum actu hujusmodi rei substantia consumatur: cum abuti nihil aliud, quam contra naturam usus uti in hac materia propriè possit dici. Licet autem quis re utilis abique jure utendi aliquo uti possit, ipsam tamen uti etiam in re tali abique jure utendi, separato à dominio vel conjuncto, nec ab aliquo potest constitui, nec à quoquam haberi. Et quod talis usus constitui nequeat, ex hoc patet, quod dare vel constituere quod suum non est, nec ad se pertinet, non potest, licet interdum illud dare possit aliter, quam sit suum. Actus autem ipse utendi ad utentem pertinet, in quantum quis suorum actuum per liberum arbitrium & voluntatem dominus dicitur, cum per hoc illos non exercere valeat, vel etiam exercere: non autem actus ipse utendi ad eum pertinet, qui concedit alii, quod in re sua actum illum valeat exercere: quod utique nihil est aliud, quam quod actum suum ad rem concedens ad actum suum utens valeat applicare. Sicut qui equum suum alicui commodat, non actum equitandi concedit commodatario, sed quod actum illum in equo suo valeat exercere: quod non est unquam actum utendi simpliciter concedere sine jure, cum hoc concedere nihil sit aliud, quam concedere jus utendi: quod quidem jus utendi separatum à proprietate seu dominio in rebus, quæ usu consumuntur, nequit constitui: ut patet manifestè ex prædictis. Præsertim quod simplex usus, id est, sine jure utendi à proprietate seu dominio separatus, etiam in re utilis haberi nequeat, sic probatur. Si enim possit haberi usus talis, aut ante actum ipsum, aut in ipso actu, aut post completum actum hujusmodi haberetur. Quod autem hoc nequeat fieri, ex hoc patet, quod

ad ipsos possit ex re ipsa utilitas (salva rei substantia) pervenire, quales res consistit esse usu consumptibiles, nequaquam possit in rebus ipsis cuiquam usufructus vel usus constitui, vel à quoquam haberi. Adhuc nec jus utendi, quod nec est jus in re, nec servitus personalis, sed merè jus personale, pro quo reales actiones non competunt, in rebus talibus, vel rebus ipsa utendi potest constitui vel haberi, cum & jus tale exigit, quod ex re ipsa, quæ ad utendum conceditur, tali modo ad usufructum pervenire possit utilitas aliqua, ac cum usu permanere usufructus, substantia salva rei, quod nequaquam potest (sicut ad sensum potest percipi) in rebus usu consumptibilibus reperiri. Rursus nec simplex usus, qui nec est servitus, nec pro illo competit jus utendi, in talibus rebus potest constitui vel haberi: cum enim uti re aliqua, nihil sit aliud propriè, quam fructus rei sive utilitatem aliam in solidum vel pro parte recipere, qui ex ea possunt (salva rei substantia) provenire, restat quod re ipsa uti quis nequeat, ex qua (eius salva substantia) nulla sibi provenire potest utilitas, quales res usu consumptibiles esse constat. Ex quibus patet, quod nec usus, qui est servitus personalis, nec jus utendi quod non est servitus, sed merè jus personale, nec actus ipse utendi sine jure aliquo possunt in rebus usu consumptibilibus constitui vel haberi, cum quodlibet præmissorum exigit, quod ex re ipsa (salva rei substantia) possit haberi jus utendi, seu utenti ex re ipsa utilitas aliqua provenire, quod utique in rebus nequit usu consumptibilibus reperiri. Nec obvia prædicta, quod idem prædictum non in ordinatione prædicta etiam illorum, quæ ad vitæ sustentationem pertinent sibi & Romanæ ecclesiæ dominium, reservari: hoc enim de rebus illis duntaxat debet intelligi, quæ usu non sunt consumptibiles, sine quibus humana vita non est sustentabilis, quæ utique non sunt pauca. Licet autem in rebus usu consumptibilibus, nec jus utendi, nec ipsum uti possit constitui vel haberi, ipsæ tamen poterit jus abuti: Abuti autem (dum tractatur de rebus usu consumptibilibus) pro rei consumptione sumitur, quod ei opponitur, quod est uti. Vix quidem præsupponit, quod cum usu salva rei substantia maneat, sed abuti exigit, quod cum actu hujusmodi rei substantia consumatur: cum abuti nihil aliud, quam contra naturam usus uti in hac materia propriè possit dici. Licet autem quis re utilis abique jure utendi aliquo uti possit, ipsam tamen uti etiam in re tali abique jure utendi, separato à dominio vel conjuncto, nec ab aliquo potest constitui, nec à quoquam haberi. Et quod talis usus constitui nequeat, ex hoc patet, quod dare vel constituere quod suum non est, nec ad se pertinet, non potest, licet interdum illud dare possit aliter, quam sit suum. Actus autem ipse utendi ad utentem pertinet, in quantum quis suorum actuum per liberum arbitrium & voluntatem dominus dicitur, cum per hoc illos non exercere valeat, vel etiam exercere: non autem actus ipse utendi ad eum pertinet, qui concedit alii, quod in re sua actum illum valeat exercere: quod utique nihil est aliud, quam quod actum suum ad rem concedens ad actum suum utens valeat applicare. Sicut qui equum suum alicui commodat, non actum equitandi concedit commodatario, sed quod actum illum in equo suo valeat exercere: quod non est unquam actum utendi simpliciter concedere sine jure, cum hoc concedere nihil sit aliud, quam concedere jus utendi: quod quidem jus utendi separatum à proprietate seu dominio in rebus, quæ usu consumuntur, nequit constitui: ut patet manifestè ex prædictis. Præsertim quod simplex usus, id est, sine jure utendi à proprietate seu dominio separatus, etiam in re utilis haberi nequeat, sic probatur. Si enim possit haberi usus talis, aut ante actum ipsum, aut in ipso actu, aut post completum actum hujusmodi haberetur. Quod autem hoc nequeat fieri, ex hoc patet, quod

1. Utique possit in Clementinis, prædicte, uti subdit, uti duntaxat.

non est, nequaquam haberi potest: patet autem quod ad usum ipse antequam exercetur, aut etiam dum exercetur, aut postquam perfectus est, in rerum natura non est, ex quo sequitur, quod haberi minime potest: licet enim & ante actum ipsum quis facultatem illam habeat exercendi, per hoc tamen actus ipse in rerum natura, nisi in potentia, non existit: cum autem actus est in fieri, nec adhuc quod ipse actus in rerum natura sit, potest dici, licet pro eo quod sit in fieri, dici possit: quod enim de actu, qui est in fieri, preterit, vel futurum est, jam non est in rerum natura, sed memoria vel apprehensione tantum, est, quare nisi prout in memoria vel apprehensione tantum est, haberi nequaquam potest. Quod autem in presenti fit, momentaneum vel instantaneum est, quod utique magis intellectu quam sensu percipi potest: unde nec potest haberi pro tunc, nisi pro momento illo seu instanti, in quo cum fit, potest dici actum post actum completum: licet si ex facto ipso producta res aliqua fuerit, res ipsa facta haberi valeat, factum tamen ipsum, quod iam transiit, nisi in memoria (prout supradictum est) non habetur. Præterea si simplex usus abique jure utendi haberi possit ab aliquo, constat, quod non justus esset actus utendi hujusmodi reputandus: cum ille usus fuerit, cui jus non competeat utendi: talis autem usus non justus ad perfectionis statum nequaquam pertinet, nec perfectioni aliquid adjicit, sed sibi repugnare potius ac detrahere noscitur manifeste. Quod autem usum non justum conditor canonis fratribus ipsis intellexerit referre, nequaquam debet aliquis sapiens affirmare, imò quod de justo intellexerit ex eo potest evidenter apparere, quod in eadem ordinatione curavit adicere, quod illarum rerum dumtaxat in se & ecclesiam Romanam recipiebant dominium, quantum usum facti liceret habere fratribus seu ordini antedictis, subjungens nihilominus, quod non rerum omnium usum habere debeant fratres Christi: quantum autem ad usum facti simplicem absque omni jure utendi atinet, nulla rerum quoad fratres differentia est censenda: sic enim uti de facto postest prohibitis, ut permittis: quare præmissa rerum distinctio ad illum usum facti potius est referenda, pro quo ipsis competit fratribus ipsi prohibitis noscitur, & quarundam permittis: ex quo sequitur, quod usus facti, de quo ordinatio loquitur, de tali intelligi debeat, qui justus sit, id est pro quo competeat jus utendi, & hoc conditor ipse canonis exprimit evidenter, cum in eadem ordinatione adiecit, quod moderatus usus in expressis prius rebus ipsis fratribus est concessus. Præterea si in rebus consumptibilibus possit usus constitui vel haberi, nequaquam simplex, nec à rei substantia, proprietate, seu dominio separatus usus hujusmodi potest dici, cum per talem usum, id est utendi actum, & in ipso actu, & cum ipso actu res consumatur hujusmodi, ac in ipsius rei exercetur substantia, nec sine ipsius consumptione esse valeat usus talis: ex quo patet, quod usus talis nec simplex nec separatus à dominio potest dici. Rursus à nudum fratribus ipsis ordinatio prædicta non profuit, sed etiam occasionaliter honoris sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ non leviter detrahit & detrahit. Nunquid non præfata ecclesiæ de rogantur honori, si ipsam oportet nunc in foro ecclesiastico, nunc in seculari, interdum quoque coram pedaneis iudicibus, & plerumque pro rebus parvis & vilibus continere litigare? Hoc autem notum est fieri, cum occasione retentionis dicti domini omnes causæ occurrentes agendo vel defendendo pro bonis hujus-

modi nomine Romanæ ecclesiæ vitium cupiditatis privilegii à se. re. Martino Papa quanto prædicto nostro concessi, super hoc agitur, & quod (prout ostendendum) procuratores causarum hujusmodi non vixare dicantur inebriari, licet potestatem procuratoribus talibus per privilegium concessam, quoad administrationem bonorum parochiarum admodum servata non fuerit, nec servetur, que contra notam & injuriam sanctæ Romanæ ecclesiæ, & utilitatem eorum redudate. Adhuc ordinatio antedicta, quoad verfarum Provinciarum adhuc in cura ecclesiæ, habet infirmam, qui quidem fratres facti per procuratores nituntur defendere antedicta. Non magis qui veritatem tenemur colere, veluti, quibus illa veritas noscitur, licet imminet, vitium tenentis in rebus, illa volentes in sancta Dei ecclesiæ, que non recto obtinent tantum, sed que se potius obtinent: immittis in scrutinio recte considerationis adhiberi in deliberatione cum fratribus nostris & multis aliis personis diligentibus, dignum arbitantes & congruum profectores dicti ordinis non verbis tantum, non factis actibus, sed operibus claris venare suffragio, præ aliis mendicantibus vendicare, ac nihilominus honori sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ ipsi debent possit gloria, si tam perverfa simulatione, quæ ipsi simulantibus officit, & aliis gravibus damnum subministrat, dissimulando illi occurrent, contentes, ac insuper volentes indemnitate prælationis & rectorum salubriter super hoc providere, notatis in posterum sub pretextu seu pallio talis domini respectu, verbis, nudi ac enigmatice tantis bonis, quæ ipsi fratres faciunt, inhi, ac fomentum unum unum quædam procedunt ex simulatione hujusmodi. De fratrurn nostrorum consilio hoc est illi in perpetuum valituro sancimus, quod in bonis, que in posterum conferentur vel offerentur, aut alia quantolibet obvenire continget fratribus, seu ordini prædictis, ac vaus, libere & vestimentis divinis officii prædicatis vel dedicandis, que ad ipsos obvenire in posterum, ad que se non extendunt ad hoc incrementum, supra dicta: propter quod constitutionem illam ad ista extendi volumus) nullum jus seu dominium aliquod occasione ordinationis prædictæ seu capituli alterius à quocunque prædecessorum nostrorum super hoc specialiter editæ Romanæ ecclesiæ acquiritur, sed quoad hoc habeantur prioris ordinationes hujusmodi prædictæ. Per hoc autem in his, que ab ipso dicto ordinationibus in bonis prædictis ad dictam ecclesiam provenire vel perirent quomodolibet potest vel debebant, nullum eidem parari præjudicium servari, sed illa sibi expressibus iniuria & inioluntate servari. Et quia præfatum Martini Papæ prædecessoris nostri privilegium, dudum servatum quoad administrationem honorum præmissorum non existit, nec serventur ac ipsorum procuratorum officium, ecclesiæ Romanæ ministris & cultodibus dicti ordinis, ecclesiæ Romanæ iniuriosum, ac multis aliis molestem noscitur, & contra onerosum: distinctus in bonis, ne deinceps pro recipiendis, petendis, extrahendis, defendendis seu administrandis bonis, que in posterum fratribus vel ordini prædictis offerri vel conferri, seu alia obvenire

2 Vide Bart. lib. 2. in v. c. 8. dist. decemem constitutionem Martini non profus correllam. adde Baltham relatum per Pet. de Ancha in Clem. Ex. vi.

103
 colligere, quibus nominatur a quoquam seu consti-
 tutur, anodo nomine sancte Romanæ ecclesie procura-
 tor, ac occasione cuiusvis privilegii, quicunque ad-
 mittuntur quoniamque bonorum, quæ obveni-
 unt illis ipsi, vel ordini contingeret in posterum in ju-
 dico vel extra, agendo vel defendendo, supplicando,
 et aliis quomodolibet assumere vel exercere dicte ec-
 clesie nomine audeat, nisi de sedis Apollolice licentia
 speciali: decerentes irritum & inane, si secus a quoquam
 in posterum contingerit attentari: Non obstantibus qui-
 buscumque privilegiis, à Martino Papa prædicto, vel aliis
 prædecessoribus nostris ipsi fratribus vel ordinibus, sub qua-
 cuoque forma vel expressione verborum concessis, per
 hoc autem dicti ordinis regulæ in aliquo non intendimus
 derogare, nec privilegia fratribus ipsi seu eorum ordini
 à sedis Apollolice sedis concessis, nisi dumtaxat quoad præmis-
 sa, in quantum licet hanc paginam nostræ sanctio-
 nis, constitutionis, & intentionis infringere,
 ac si aliis temerario contraire. Si quis autem hoc at-
 temperaverit, præsumptus, &c. Datum Avinioni 6. Idus Decem-
 bris pontificatus nostri, Anno 7.

CAP. IV.

*Opin. qua assertis Christum, & ejus discipulos nihil habuisse, &
 in quo velaverunt nullatenus sui esse, erronea est & hæretica.
 Falsæ sententiæ esse videtur notabilis, & ipsas habet præsumptas, quæ
 sunt in sua scriptura sententiis hæreticis. Si diligenter extraxerimus
 prædictam & sequentem inspecterit, locum hunc aptum fuisse
 ad arguendum, mea opinione dicetur.*

Quia inter nonnullos viros scholasticos sæpe con-
 sideratum dubium vocatur, utrum pertinaciter affir-
 mare Receptorem nostrum, ac Dominum Iesum Chri-
 stum, eiusque Apostolos in speciali non habuisse aliqua,
 nec in communi, etiam hæreticum sit censendum, diversa
 & adversa etiam sententibus circa illud. Nos huic con-
 siderationi finem imponere cupientes, assertionem hujus-
 modi pertinacem, cum scriptura sacra, quæ in plerisque
 locis ipsos nonnulla habuisse asserit, contradicere expresse,
 ipsorumque scripturam sacram, per quam utique fidei or-
 thodoxæ probantur articuli, quoad præmissa ferme-
 nta, sperare supponat continere mendaciam, ac per conse-
 quens quantum in ea est ejus in totum fidem evacuans,
 fidem catholicam reddat, ejus probationem adimens, du-
 bium & incertum, deinceps errorem fore censendam &
 hæreticam, de fratribus nostrorum consilio hoc perpetuo
 declaramus edicto. Rursus in posterum pertinaciter af-
 firmare, quod Receptorum nostrorum prædicto ejusque Apo-
 stolorum, quæ ipsos habuisse scriptura sacra testatur, ne-
 quequam sui ipsos utendi: compertierit, nec illa vendendi
 seu donandi sui habuerint, aut ex ipsis alia acquirendi,
 quæ tamen ipsos de præmissis scripsit scriptura sacra testa-
 tur, seu ipsos potuisse facere supponit expresse: cum talis
 assertio ipsorum usum & gesta evidenter includat in præ-
 dictum non posse, quod utique de usu, gestis, seu factis Re-
 ceptorum nostrorum Dei filii sentire nefas est, sacra scriptu-
 ra quoque doctrinæ catholicæ inimicum; assertio-
 nem ipsam pertinacem de fratribus nostrorum consilio de-
 cernimus æternam fore censendam merito ac hæreticam
 declaramus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc
 paginam nostram declarationum infringere, vel ausu
 temerario contraire. Si quis autem, &c. Datum Avi-
 noni 1. Idus Novemb. Anno 7.

CAP. V.

Reprobatur opinio illorum detractorum, qui præsumunt

*1. Vide S. Anton. p. 4. tit. 12. c. 4. §. 23. & Thurotorem, in sum-
 ma & Ed. L. 1. c. 12. ad 10. argum.*

impugnare constitutiones. Item, 22. Ad conditorem canonum. Et
 cum inter nonnullos supra nominatos præcedentes. Et præmis-
 si responsiones ad omnes istas objectiones, tandem declarantur
 tanquam hæreticæ, & Romane ecclesie rebelles, ab omnibus evitan-
 di: si demps fuerit veritas vel scripta, aliquid defendere vel ap-
 probare contra illas præsumptum. Sic habetur sub parte secun-
 da & tertie, de clariorum materia, prelixo & illa diffusivo.

Quia quorundam mentes sic pater mendaci dicitur
 excelsisse, quod nostris constitutionibus, quarum
 una incipit: Ad conditorem canonum: alia vero,
 Cum inter nonnullos: utique tam cum fratribus nostris
 sancte Romanæ ecclesie Cardinalibus, quam cum
 multis Archiepiscopis & Episcopis, aliisque ecclési-
 asticis Præfatis, necnon & compluribus sacre Theo-
 logie magistris, ac utriusque juris Professoribus delibe-
 ratione præhabita diligenter digestis, ac de præmis-
 sorum fratrum nostrorum consilio præmalgatis: non abs-
 que multa temeritate plebilis, nisi sunt detrahere,
 & inveniunt veritatem quam continent, per falsas in-
 sicias obfuscare. Nos iam perniciosius auidus, ne eorum
 doctrina pessimera simplicium animos labefescere, ac in
 sui erroris devium deducere valeat, de eorundem fra-
 trum consilio decernimus super hoc salubriter (ut se-
 quitur) providere. Ad impugnandas autem consti-
 tutiones prædictas supra scripta ratione, tam verbo
 quam scripto usi sunt publice, sicut ferunt: illud, in-
 quibus, quod per clavem scientiæ, in fide ac moribus
 semel definitum Romani Pontificis, adeo immuta-
 bile perseverat, quod illud successibus revocare non
 licet in dubium, nec contrarium affirmare: licet de-
 iis, quæ per clavem potestatis ordinaverint, afferantur
 esse: in confirmatione autem regula ordinis fra-
 trum minorum, Honorii tertii, Gregorii noni, Inno-
 centii quarti, Alexandri quarti, Nicolai quarti præde-
 cessorum nostrorum summorum Pontificum hæc verba
 asserunt contineri: Hæc est regula Evangelicæ Christi, &
 Apollolorum imitatrix, quæ nihil in hoc mundo habet
 proprium vel commune, sed in rebus, quibus utun-
 tur, habent simplicem usum facti: his addere præ-
 sumptum, præfatos summos Pontifices, & multa concilia
 generalia per clavem scientiæ definitæ paupertatem
 Christi & Apollolorum consilio perfectæ in expro-
 priatione cuiuslibet temporalis domini civilis & mun-
 dani, & sustentationem eorum in solo & nudo usu
 facti etiam constituisse: ex quibus nituntur conclu-
 dere, non fuisse, nec licere ipsorum successibus con-
 traria præmissa aliquid immutare. Ideoque cum consti-
 tutio nostra in ratione prædicta, contra definitiones præ-
 dictorum prædecessorum nostrorum (sicut asserunt) de-
 finierit, Christum & Apollolos in his qui habuerunt ha-
 buisse non tantum simplicem usum facti, sed jus faci-
 endi de ipsis, eosque ipsos fecisse scriptura sacra testa-
 tur: pertinacem assertionem dicentium ipsos jus hujus-
 modi nunquam habuisse, cum actus illorum fuisse con-
 cludant non iustos, quod de Christo nefas est dicere,
 hæreticam declarando: concludere satagunt, licet fal-
 so, nobis non licuisse declarare vel statueri supra-
 dicta. Item quia constitutio, Ad conditorem cano-
 num: contra definitiones prædictas fratres minores asserit
 non posse habere in re aliqua simplicem usum facti,
 nituntur similiter concludere contra ipsam. Quod
 autem quos in ratione prædicta præmittitur, videlicet,
 quod illa, quæ per clavem scientiæ in fide ac mori-
 bus a summis pontificibus semel sunt definita, eorum
 successibus revocare non licet in dubium, nec contrarium
 affirmare, licet secus sit (sicut dicunt) in his quæ per
 clavem potestatis per summos Pontifices ordinantur,
 profus sit contrarium veritati, patet ex sequentibus evi-
 denter: primo quidem secundum illos, qui tenent clavem

spirituale nequaquam esse scientiam, sed ligandi atque solvendi potestatem, patet assertores praedictos, ponendo esse scientiam, creavisse: pro quibus facit clavis definitio, quae a doctoribus datur. Clavis est specialis potestas ligandi atque solvendi, qua iudex ecclesiasticus dignos recipere, & indignos excludere debet a regno. Item qui claves, de quibus agimus in collatione, sacerdotalis ordinis, conferuntur: constat autem, quod ordinato in sacerdotem scientia communiter non confertur: quare secundum illos videtur, quod scientia non est clavis, sed potentia tantum ligandi atque solvendi debeat dici clavis. Adhuc secundum illos, qui ponunt unam clavem spiritalem esse scientiam, & secundum illos, qui auctoritatem discernendi inter lepram & lepram esse afferunt clavem, & aliam potestatem ligandi atque solvendi, noscuntur evidenter errasse. Supponunt enim per claves huiusmodi circa es, quae fidei sunt, & alia, posse per constitutionem aliquam defini: claves autem, quae in sacerdotali conferuntur potestatem habere: sed locorum, & domorum, & filiorum, & fructuum, & eorum, quae licet habeant, usum habeat, & frates secundum quod generaliter provinciales ministri ordinandi dantur, & ad vicis, quod ordo usum rerum habeat praesentem, usum iuris necesse est hoc fieri: facti quidem, & singulorum sunt, personarum veniunt, & temporum: ordo autem vera persona non est, sed representata & imaginaria potestas est facta: quae, ut sunt facti: sibi seorsum convenire nequeunt, licet congruere quae sunt iuris. Adhuc licet debeat quae volat quattuor praedicti continent, quae sequuntur: illi sanctae regule professores, qui Evangelicam vitam, & actibus firmanantur. Et postea deinde declaratione subiungit dicens, quod ad hunc praedictum ministerium rerum, tam in specialibus, quam in communibus, Deum meritoria est & sancta, quae est Christianam perfectionem ostendens, verbo deus & ecclesiam firmavit: quamque primi fundatione testantur ecclesiam, prout ipso fonte habent, in vitam perfectae vivere, per doctrinam ac vitam ipsorum dixerunt. Ex verbis istius praedicti ministerii potest colligi, quod praesentis praedicti ministerii intentio fuerit, dicere, quod dicta regula, quae omnia, quae vix Christi roborantur exemplo, & Apostolorum vita & actibus sit firmata, quae nec tantum multa contineri in dicta regula, quae nec Christiano verbo docuit, nec exemplo firmavit: utpote quod cepit conditor regule fratribus universis, in multis modis denarium vel pecuniam recipiant per se, vel interpositam personam, necnon & de multis aliis contentis in dicta regula: quae unquam nec Christus, nec Apostoli verbo docuerunt, nec firmaverunt exemplis. Nec obstat, quod Christus portare pecuniam apostolis & discipulis, dum ipsos ad praedicationem praepararet, interdixit: quod tamen antequam esset minister, plus fuisse legitimum interdixit. Quod si post praedictum pecuniam portaverunt, in plerisque locis Evangelicam veritatem, & Apostolica dicta testantur. Per Augustinum dicit expressis, quod illud non sit praedictum, sed potestas recipiendi necessitas est, quae praedictant Evangelium, quam servare Apostoli praedictant, vel etiam non servare. Sed hoc & ex multis aliis sex praedecessor noster Nicolaus, quod praecipua vota, scilicet in obedientia vivere, & sine proprio, in castitate, ac alia, si qua Evangelice repugnant, expressis, in dicta regula videtur intellectus dicere, in declaratione praedicta: quod unquam de declarationibus nostris

excludat, quum sine proprio vivere non oportet, nisi sic viventes nihil habeant in communi. In declarationibus quoque Gregorii, Innocentii & Alexandri praedictorum, qui eandem regulam usque confirmaverunt, alia declarant, similiter nulla expressis esse verba praedictis: imo per eas evidenter ostenditur, quod quae habere licet ipsi fratres, usum tamen ad alium ordinem pertinere. Gregorius quidem in declaratione, quantum ad hoc, interdictum, quae sequuntur: Dicimus, quod nec in specialibus, nec in communibus, habere proprietatem: sed utentium liberum, & rerum mobilium, quae licet habeat, ordo vero habet, & frates, secundum quod generaliter provinciales ordinandi duxerit, his utatur: hanc tamen aliam & Alexander praesentis in sua declarationibus sic dixerunt: Dicimus insuper, quod cum in regula continentur expressis, quod frater nullum aliquid proprium, neque domum, neque locum, neque vicium, nec in speciali, nec in communibus, habere proprietatem: sed locorum, & domorum, & filiorum, & fructuum, & eorum, quae licet habeant, usum habeat, & frates secundum quod generaliter provinciales ministri ordinandi dantur, & ad vicis, quod ordo usum rerum habeat praesentem, usum iuris necesse est hoc fieri: facti quidem, & singulorum sunt, personarum veniunt, & temporum: ordo autem vera persona non est, sed representata & imaginaria potestas est facta: quae, ut sunt facti: sibi seorsum convenire nequeunt, licet congruere quae sunt iuris. Adhuc licet debeat quae volat quattuor praedicti continent, quae sequuntur: illi sanctae regule professores, qui Evangelicam vitam, & actibus firmanantur. Et postea deinde declaratione subiungit dicens, quod ad hunc praedictum ministerium rerum, tam in specialibus, quam in communibus, Deum meritoria est & sancta, quae est Christianam perfectionem ostendens, verbo deus & ecclesiam firmavit: quamque primi fundatione testantur ecclesiam, prout ipso fonte habent, in vitam perfectae vivere, per doctrinam ac vitam ipsorum dixerunt. Ex verbis istius praedicti ministerii potest colligi, quod praesentis praedicti ministerii intentio fuerit, dicere, quod dicta regula, quae omnia, quae vix Christi roborantur exemplo, & Apostolorum vita & actibus sit firmata, quae nec tantum multa contineri in dicta regula, quae nec Christiano verbo docuit, nec exemplo firmavit: utpote quod cepit conditor regule fratribus universis, in multis modis denarium vel pecuniam recipiant per se, vel interpositam personam, necnon & de multis aliis contentis in dicta regula: quae unquam nec Christus, nec Apostoli verbo docuerunt, nec firmaverunt exemplis. Nec obstat, quod Christus portare pecuniam apostolis & discipulis, dum ipsos ad praedicationem praepararet, interdixit: quod tamen antequam esset minister, plus fuisse legitimum interdixit. Quod si post praedictum pecuniam portaverunt, in plerisque locis Evangelicam veritatem, & Apostolica dicta testantur. Per Augustinum dicit expressis, quod illud non sit praedictum, sed potestas recipiendi necessitas est, quae praedictant Evangelium, quam servare Apostoli praedictant, vel etiam non servare. Sed hoc & ex multis aliis sex praedecessor noster Nicolaus, quod praecipua vota, scilicet in obedientia vivere, & sine proprio, in castitate, ac alia, si qua Evangelice repugnant, expressis, in dicta regula videtur intellectus dicere, in declaratione praedicta: quod unquam de declarationibus nostris

nullo obvia supradictis: adhuc non apparet ipsum di-
 velle sustentationem Christi, & Apostolorum eius in so-
 lo & nudo simplici consistere usu facti: cum, quoad
 Christum & Apostolos, nullam prafatus praeceptorum
 noster Nicolaus in sua declaratione fecerit: merito
 nem: imo sensuiferis videtur expresse quod p[ro] aliud
 a proprietate habuisse potuerunt: cum de sola abdicat-
 ione proprietatis non juris alterius, in prafata decla-
 ratione, quantum ad ipsos attinet, mentio haberetur. Ad-
 hac idem Nicolaus praeceptorum noster videtur sensisse,
 quod Christus & Apostoli etiam quibus proprietatem
 habuerant aliquid in communi, cum enim in sua de-
 claratione prafata verba de abdicatione proprietatis
 dixerit, respondens objectioni tacita, qua sibi de locu-
 tis, quos Christus habuisse in Evangelio legitur, pote-
 rat fieri, statim quae sequuntur, subiunxit: nec his quili-
 quam poterit obfistere, quod interdum dicitur Christum
 loculos habuisse: nam sic ipse Christus, cuius perfecta
 facta opera in suis actibus, viam perfectionis exerceat,
 quod interdum infirmorum imperfectioni condescen-
 dens & viam perfectionis extolleret, & imperfectionem
 infirmis feminis non damnaet: sic & infirmorum
 perfectionem Christum asserit in loculis suscepisse. Atque
 commentum de loculis fuisse objecto, nisi intellexit
 sic Christum etiam quoad proprietatem loculos ha-
 buisse. Praeterea si diceretur Christum in loculis ha-
 buisse tantummodo simplicem usum facti, frustra dice-
 retur, quod in personam infirmorum ipsos Christus
 habuit loculos: cum secundum eum perfectis etiam
 conveniat habere simplicem usum facti. Et si quaeratur,
 propter quos infirmos istos loculos habuerit: Au-
 gustinus, cuius dictum inferunt est in decretis, respon-
 det dicens: Habebat dominus loculos a fidelibus obla-
 tos, confertis, & suorum necessitatibus, & aliis indi-
 gibus tribuit: unde constat ipsum de suis discipulis
 hoc tenuisse. Nec hoc sicut in communi & quod
 propriam aliquam habere derogat, iuxta dictum
 Greg. IX. praeceptorum, altissimae paupertatis, qui in quadam
 haec verba dicit expresse, fratres praeceptores & mi-
 nores in altissima paupertate Christo pauperi famula-
 ri: & tamen constat ipsos praeceptores habere in com-
 muni etiam quoad proprietatem aliquam, quod eorum
 regulae & statuta non repugnant. Hoc etiam Alexander
 praeceptorum noster prafatus in commendatione libelli,
 contra statum, praeceptorum & minorum editi videtur
 sensisse, in qua aliquando de dictis fratribus, quae se-
 quuntur, subiunxit, cum insuper respondet, quod idem
 praeceptorum noster Deum derelinquunt, exiit vitae
 mundiciae mendicantes, Christumque imitentur paupe-
 rum, perfectionem Evangelicam amplectendo: propter
 quod videntur apparere eos non solum in statu salvan-
 dum consistere, sed etiam perfectionem, & per suam reli-
 gionem observantiam, qua quidem ipsius perfectionis
 Evangelicae tenentiam, in aeterna retributionis praemio
 purgationem gloriam promereri: ubi quidem
 praeceptorum noster, praeceptores Christum pauperem imitari,
 quoque perfectionem Evangelicam amplectari, & in
 hac vivere perfectionem, quodque ipsorum religio-
 nis observantiam perfectionis Evangelicae tenet formam,
 de tamen constat ipsos habere posse etiam quoad pro-
 priam aliquam iuxta eorum regulam in communi.
 Hoc obstat, quod dicit Innoc. III. Celestinum V. prae-
 ceptorem nostrum dixisse, altam paupertatem esse,
 habere paucis propria propter Deum: altiore[m] esse, nul-
 lam habere propria, tamen habere in communi: altissimam,
 quae nihil habet in hoc mundo, nec in proprio, nec in
 communi. Dicitur quidem quod hoc dixerit, non ut
 papa, sed ut frater Petrus de Tarantasia, in quadam po-
 sita sua, quae dicit praeceptorum summorum Ponti-
 ficum, hanc et merito praefenda. Dicit etiam quod
 Apollonius de tali altissima loquitur paupertate, dicens:

Et altissima paupertas eorum abundavit in divitiis sim-
 plicitatis eorum, quod evidenter est fallum: qui ibi
 loquitur de paupertate Macedonum, qui etiam in sa-
 crali bona temporalia obtinebant: de quibus Aposto-
 lus asserit, quod supra virescitas miserant elemosynas
 sanctis. Quod autem dicitur in declaratione Nicolai
 praeceptorum nostri contineri, quod fratres minores
 in rebus, quae eis obveniunt, habent tantum simplicem
 usum facti: dicimus quod si ipse intellexerit simplicem
 usum facti denudatum omni iure, ita quod fratres ipsi
 seu ordo nullum jus habeant utendi, hoc est expresse
 contra declarationem Greg. Innoc. Alex. summorum.
 Pontif. praeceptorum, quibus expresse quod talium bo-
 norum ordo usum habeat, continetur, quod de usu
 juris est intelligendum necessario, ut superius est pro-
 batum. Adhuc dicimus quod est cum hoc impossi-
 bile, scilicet usum facti simplicem abique iure aliquo (quod
 nihil aliud, quam ipsum uti proprie potest dici) posse
 in re aliqua etiam usu non contemptibili ab aliquo ob-
 tineri, prout in decretis ad conditorem canonum, est pro-
 batum: & Ang. in lib. XI. de adu, tenet expresse,
 praeterea si simpliciter usus denudatus ab omni iure ha-
 bere non possit ab aliquo, constat quod status utendi huius-
 modi esse reparandus non iustus, cum ille usus fuerit
 cui ius non competebat utendi: usus autem non iustus
 ad perfectionis statum nequaquam pertinet, nec perfe-
 ctionis aliquid adjicit, sed sibi repugnare potius nosci-
 tur manifeste. Quod autem usum talem non iustum
 conditor canonis fratribus ipsis intellexerit reservare,
 probabile non videtur: imo quod de iusto intellexerit,
 ex eo potest evidenter apparere, quod in eadem ordi-
 natione adjicit, quod illarum rerum duntaxat in se &
 etiam Rom. eccl. recipiat dominium, quarum usum
 facti liceret habere fratribus seu ordini antedictis sub-
 iungens quod non rerum omnium usum habere debe-
 ant fratres ipsi. Quantum autem ad usum facti simpli-
 cem abique omni iure utendi attinet, nulla rerum potest
 esse ceteris differentis quoad fratres: sic enim ut de
 facto possunt prohiberi, ut permittuntur. Ex quo sequi-
 tur quod usum facti, de quo ordinatio loquitur, de tali
 intelligi debeat, qui iustus sit, & pro quo competat ius
 utendi, & ipse videtur conditor canonis ex eo etiam sen-
 sisse, quod in eadem ordinatione subiunxit, quod mo-
 deratus usus in expensis prius rebus ipsis fratribus est
 concessus. Rursus impugnatores constitutionum hu-
 jusmodi asserere publice perhibentur, quod libellum
 & dicta magistrorum asserentium dictam paupertatem
 & vitam ditorum fratrum non esse Evangelicam &
 Apostolicam, summi Pontifices damnaverunt, disti-
 ctius per Apostolicas literas inhibentes, ne quisquam
 praemissa vel aliquod praemissorum contumaciter adve-
 re se quomodolibet praesumeret defendere, statuentes,
 quod praesumens contrarium tanquam contumax, ex-
 cels. Rom. rebellis, ac ut hereticus haberetur. Ad quod
 dicimus asserentem huiusmodi falsam esse: non enim
 continetur in sententia supradicta, quod contra faciens,
 ut hereticus haberetur, qua quidem quoad hoc conti-
 net, quae sequuntur: Nos enim nihilominus auctoritate
 praesentium districtius inhibemus, ne quisquam praemissa
 vel aliquod praemissorum pertinaciter asserat,
 vel quomodolibet defendere praesumat: quicumque ve-
 ro hoc praesumpserit, tanquam contumax, & excelsus
 Roman. rebellis ab omnibus fidelibus habeatur: non
 sicut adiectum quod ut hereticus habetur, ut patet
 in ferre sententiae condemnationis praedictae. Rur-
 sus asseruisse dicuntur publice huiusmodi asserentes,
 quod nonnulli in hoc mundo, nec in proprio, nec in
 communi. Dicitur quidem quod hoc dixerit, non ut
 papa, sed ut frater Petrus de Tarantasia, in quadam po-
 sita sua, quae dicit praeceptorum summorum Ponti-
 ficum, hanc et merito praefenda. Dicit etiam quod
 Apollonius de tali altissima loquitur paupertate, dicens:

Al. ita: & Augustin. de doctrina Christiana tenet, & c.
 b. Nota text. bene, & qui dicitur hereticus, vide gloss. Cle-
 ment. I. de usu, & hereticus e. q. 1. & Joan. de Turrecre. lib. 4. par. 10.
 a. 1. 1. 1.

quod abdicatio juris in cuiuscunque rei proprietate & in usu eius est sancta & meritoria propter Deum, & a Christo in scripto servata, Apostolis imposta, & ab ipsis sub voto assumpta: nec propter hoc usus facti ad sustentationem naturae in Christo & Apostolis convincitur esse non iustus: sed tanto iustiorque perfectior, & Deo acceptior, & mundo exemplarior, quanto plenius renuntiatio fuerit omni iuri, per quod potest sic uteri pro usu cuiuscunque rei proprietatis, vel in iudicio litigare. Quae quidem assertio continet multa falsa: cum neque Christum expropriationem praedictam omnino iuris in cuiuscunque rei proprietate, & in eius usu in se servasse, nec eam imposuisse Apostolis, neque sub voto ab ipsis fuisse receptam, Evangelica seu Apostolica doctrina historia, sed contrarium evidenter manifestat. Quod autem in praedicta assertione adfertur, quod per abdicacionem iuris praedicti, videlicet proprietatis, is usus facti ad sustentationem naturae in Christo & Apostolis non convincitur esse non iustus, sed tanto iustior, &c. impossibilitatem includit & errorem dictum huiusmodi evidenter. Impossibile enim est actum humanum extrinsecum esse iustum, si exercens actum ipsum nullum jus habeat illum exercendi: imo non iustus seu iniustus, necessario convincitur talis usus. Item est absurdum & erroneum, quod actus aliquis non habentis ius actum huiusmodi faciendi, sit iustior & Deo acceptior, quam habentis, cum concludat actum iniustum iustiorum & Deo acceptiorum existere, quam sit iustus. Ex praemissis autem inferre nituntur, ut fertur quod praedictorum summorum Pontificum definitio, quam definiunt de paupertate Christi & Apostolorum ac statum minorum praedictorum regula (sicut superius expresserunt) per nos non potuit mutari, proculdubio falsa asserunt, dicendo praedictos nostros definivisse talia, ut superius est probatum, & adhuc sic loquentes, dum per talia constitutiones nostras impugnare satagunt, constitutiones illas, quibus se adjuvant, ostendunt si eorum falsa assertiones verae existere fore invalidas, erroneas & infirmas. Si enim nobis non licuit contra constitutionem Nicol. IV. praedecess. nostri, in qua se fundant, praecipue aliquid statueri commune, nec sibi licuit contra statuta Gregor. Innoc. & Alexandri praedictorum statueri aut aliquid declarare, quod tamen ipsum fecisse (secundum eorum assertiones) noscitur evidenter: cum enim illi declaraverint, quod ordo minorum haberet usum eorum rerum, quae licet eis habere, quod ad usum iuris esse referendum necessarium, ut superius est probatum: ipsi vero fecerunt ipsos statuit, quod nec ordo, nec fratres jus utendi habeant, sed tantummodo simplicem usum facti: & insuper ordinavit, decrevit & statuit huiusmodi constitutionem, ordinationem & declarationem suam duntaxat a fratribus ipsis praedictis & inviolabiliter perpetuis temporibus observandam: constat non solum quod contra declarationes praedecess. praedictorum ordinaverit, sed ipsum illas quantum ad eas, quae sua declaratio continet etiam revocasse. Ipsi quoque praedecessor noster in sua declaratione subiungit, ad sedis Apostolicae declarationem & ordinationem eorum, & circa ea, quae ipsa declaraverat pertinere, sic dicens: Si quid in praedictis ambiguitatis emerit, hoc ad culmen sedis Apostolicae deducatur, ut ex auctoritate Apostolica sua in hoc manifestetur intentio, cui solum concessum est in his statuta concedere, & contra declarare: cuius tamen contrarium asserunt huiusmodi assertores. Adhuc patet, quod asserunt esse falsam licentiam Innoc. III. praedicti in generali concilio interdidisset novas religiones institui: tamen successores ipsius (non obstante interdicto huiusmodi) plures leguntur ordines confirmasse, qui etiam aliquibus exceptis fuerant postea per Gregor. IX. praedecessorem nostrum dissoluti certo modo in concilio ge-

nerali. Si igitur post interdictum generalis concilii solvere, non est mirum, si quod declaratum est in concilio generali, non sit confirmatum in concilio generali: sed si quod declaratum est in concilio generali, non sit confirmatum in concilio generali, non est mirum, si quod declaratum est in concilio generali, non sit confirmatum in concilio generali. Si igitur post interdictum generalis concilii solvere, non est mirum, si quod declaratum est in concilio generali, non sit confirmatum in concilio generali: sed si quod declaratum est in concilio generali, non sit confirmatum in concilio generali, non est mirum, si quod declaratum est in concilio generali, non sit confirmatum in concilio generali.

coramdem fratrum consilio inhibemus, ne quisquam
contra definita, ordinata seu facta per ipsam verbo vel
scripto scienter approbet aliquid, vel defendat. Si quis
vero contra praesumpserit, tanquam contumax, & re-

bellis Roman. Eccles. ab omnibus habeatur. Nulli
ergo, &c. Data Avinion. IV. Idus Novembis
Pontificatus nostri Anno
nono.

Constitutiones viginti Joannis vigesimi secundi pape

EXTRAVAGANTES COMMUNES, A DIVERSIS ROMA- NIS PONTIFICIBUS POST SEXTUM EDITÆ, CUM SUI(S) UT VO-

CANT) SUMMULIS.

DE CONSUETUDINE.

TITVLVS I.

CAP. VNIC.

*Conseruato impediens ne legati sedis Apostolicæ recipiantur, non valet: & illa non obsta-
re legati ipsi sunt ab omnibus recipiendi, & eos impediens ipso facto excommu-
nicationem incurrant, & eorum terra ecclesiastico sub-
iacentur interdicto.*

Ioannes XXII.

Vper gentes & regna Romanus Ponti-
fex à Domino constitutus, cum perso-
naliter singulas regiones circuire non
possit, nec circa gregem sibi creditum
curam pastoralis sollicitudinis exercere:
necesse habet interdum ex debito im-
posita seruitutis suos ad diversas mun-
dipartes (propt necessitates emergerint) destinare lega-
tos, qui vices ipsius supplendo, errata corrigant, aspera
in plana conuertant, & commissis sibi populis salutis in-
teruentum ministrent. Verumtamen aliqui huiusmodi
missionem & potestatem ipsius Roman. Pontificis, quasi
non ab homine, sed à Deo recepti, sub suo arbitrio redige-
re solent, legatos ipsos nisi ab eis petiti fuerint, vel
de benedictione eorum transmissi, sibi terras subiectas
sacerdotibus hoc eis de consuetudine competere ingredi
non permittunt. Nos huiusmodi consuetudinem, non
rationabilem, quam nonnunquam animarum sa-
lutarioriam, detrahentemque Apostolicæ potestati,
auctoritate Apost. penitus reprobantes, legatos ipsos ab
omnibus, cuiuscunque preeminentiæ, conditionis, aut
potestatis fuerint, debere admitti decernimus: nec eos pra-
ter ipsius consuetudinem impediri posse à quoquam
Castellano nomine gloriante, quo minus regna, provin-
ciae & terras qualibet ad que ipsos destinari contigerit,
impediatur libere, ac commissis sibi legationis officium
non exant in eisdem. Qui vero de cæteris super prædi-
ctis dicitur legatos, aut eorum nuncios, quos ad qualcon-
que partes pro causis quibuslibet sedes ipsa transierit,
praesumpserit impedire, ipso facto sententiam excommu-
nicationis incurrant. Regna, terra & loca qualibet
subiecta eidem tandem sint eo ipso ecclesiastico suppo-

sita interdicto, quamdiu in huiusmodi contumacia du-
xerint persistendum. Non obstantibus quibuslibet in-
dulgentiis, aut privilegiis, Imperatoribus ac Regibus, seu
quibuscunque aliis sub quibuscunque modis, tenoribus
& formis à sede ipsa concessis, quæ contra præmissa nullis
voluntus suffragari.

DE POSTVLATIONE PRALA- TORUM

TITVLVS II.

CAP. VNIC.

*Minores XXVII. annis seculares, & mendicantes religiosi, ad
certas ecclesias prohibentur postulare: & puniuntur tam postulan-
tes, quam postulati.*

Ioannes XXII.

Dispensis & periculis variis, quæ ex subseri-
ptis postulationibus possent ecclesis eveni-
re, & vacationum diuturnitatibus, quæ con-
sueverunt nonnunquam ex postulationibus irrationa-
bilibus provenire, ac dispensis, quæ inde frequenter
ecclesis incurrant, ad futuram rei memoriam obstitere
cupientes: illum, qui vigesimum septimum non antege-
rit annum, ad cathedralem, necnon professorem cuiuslibet
mendicantium ordinis ad inferioris cathedrales ecc-
lesias, ad monasteria extra suos ordines postulari edi-
cto perpetuo prohibemus. Quod si secus postulatum fue-
rit & attentatum, irritum ac nullius sit momenti.
Et qui scienter processerint ad eandem, ea vice postulandi